

Перјаница „хуманитарног интервенционизма“ Саманта Пауер упозорила је недавно Американце да је врло лоше што се они „умарају“ од војних авантура своје земље које наводно треба да донесу мир и благостање свету.

Како је Пауерова не само америчка амбасадорка у УН, већ и врло блиска сарадница Барака Обаме која на њега има огроман утицај, медији су овој њеној изјави, датој у контексту свргавања Башара ел Асада у Сирији и годишњице протеста на Мајдану, дали огроман значај. Оценом да су Американцима дојадили ратови које њихова земља води зарад хуманитарних разлога, Пауерова је успела да уједини либерале и пацифисте, са једне, и конзервативне изолационисте, са друге стране. И једни и други сматрају да је амбасадорка у суштини поручила да треба наставити са бомбардовањима или инвазијама без обзира на то колико су се ове спољнополитичке одлуке већ показале катастрофалнима.

Шта је њена порука? Да треба свргнути режим у Дамаску. На питање зашто би ико у Сирији преписивао сценарио који се показао трагичним у Либији, одговорила је: „Мислим да многи људи кажу: 'Ох, видите шта је проузроковала ова интервенција', али морамо да водимо рачуна да нагло не извлачимо закључке.“

После западноевропског и америчког уласка у рат у Либији 2011, Муамер ел Гадафи је свргнут с власти, а земља се де факто распала на области под управом међусобно завађених племена. Нема централне власти. Нема безбедности. Верује се да је Пауерова имала пресудан утицај на Обаму да тада бомбардује Либију и заврши са репресивним режимом Гадафија. Међутим, она није променила ставове после неуспеле

постгадафијевске државе, па је један од најватренијих заговорника уласка у Сирију.

САД су већ укључене у трогодишњи грађански рат у овој земљи у којој се различите побуњеничке снаге, укључујући Ал Каиду, Фронт Нусра и Исламску државу Ирака и Леванта (Идил), боре против снага верних Асаду. Како је Идил у међувремену постао ноћна мора не само Дамаска већ и Ирака, где је заузео велике делове територије, Обама је летос наредио бомбардовање положаја Идила у обе земље.

Шеф Беле куће је тада убеђивао Русију и Иран, савезнике режима у Дамаску, да циљ америчке акције није свргавање сиријског председника већ само искорењивање сунитских џихадиста који користе базу у Сирији да сломају поредак у Багдаду. Ипак, многобројни амерички јастребови који се залажу за употребу америчке војне силе зарад стицања геополитичке предности или показивања „малим диктаторима“ где им је место тражили су од Обаме да офанзиву усмери ка Дамаску. Са друге стране, и либерални интервенционисти попут Саманте Пауер траже да америчка војска помогне свргавању Асада из хуманитарних разлога јер у Асаду виде неког ко убија сопствени народ.

Конкретно, амбасадорка у УН тражи од Пентагона да помогне „умереној опозицији“ која се укључила у току рата у Дамаску. Шеф Беле куће заиста се стара неколико месеци да се избегне војно обучавање.

Ипак, у Сирији се дешавају многе ствари, о којима САД морају да воде рачуна.

Без обзира на ова упозорења, ЦИА је још и раније почела да са благословом председника тренира и опрема ове сиријске групе.

Новинарка и издавач левичарског магазина „Нејшен” Катрина Вендехувел пише да су последице овакве спољне политике углавном лоше без обзира на то да ли се САД само политички мешају у конфликт или шаљу и трупе. У тексту у „Вашингтон посту” Вендехувелова директно противречи Пауеровој речима да америчка јавност не да није уморна од интервенционизма већ још није ни почела да размишља о трагедијама у Ираку, Либији, Украјини...

„САД треба трезвено да размисле о томе колико коштају њихове наводно добре намере које су оперисане од стварности”, пише Катрина Вендехувел.

Будући да је Пауерова заговарала свакојако америчко ангажовање и у контексту приче о Украјини, Вендехувелова подсећа читаоце да су последице страног мешања у овој земљи опомињујуће. Демонстранти на Мајдану су почетком године свргли проруског и демократски изабраног председника Виктора Јануковича и изабрали проевропску власт. Ипак, земља је пред банкротом. Руси су им анектирали Крим. На истоку земље бесни грађански рат између војске и проруских побуњеника. Осим тога, популарност председника Владимира Путина у Русији је само порасла, а то никако није у интересу САД.

Коначно, амбасадорку, бившу новинарку која се прославила као извештач из рата у БиХ када је захтевала бомбардовање српских положаја, критикују не само либерали којима она сматра да припада, већ и њени политички противници, конзервативци. Конзервативни новинар и коментатор Данијел Лерисон луцидно је превео шта је Пауерова желела да каже о наводном умору Америчанаца од ратова: „Немојте превише мислити о страшним последицама лакомислене политике коју подржавам јер ће ми то отежати да вам продам следећу (интервенцију).”

Ј. Стевановић

(Политика)

